

Răsăritul nostru

UNICUL ORGAN PEDAGOGIC AL SURDO-MUȚILOR DIN ȚARĂ

Director: V. DIMITRIU-LEORDA || Redacția și Ad-ția: Cal. 13 Septembrie No. 8 București 6

...ca și acum 4 ani

Cu numărul de față încheiem cei 4 ani de activitate rodnică închinată binelui și adevărului din om, din omul cel adevărat și bun.

Pășim pe marginea celui de al cincilea an cu aceeași puternică credință și putere de muncă care denotă același statornic „Cuvânt înainte!” de acum 4 ani: „Nevoia de a fi și noi cunoscuți în manifestările noastre, de semenii noștri normali; dorința de a ne atinge țelurile noastre în tropotul și ritmul civilizației, prin cultura intelectuală, prin ridicarea școlii noastre la rangul de adevărată instituție națională, prin puterea de viață și lumină, m'a îndemnat să scot această foaie sperând că voi găsi aprecierea cuvenită ce o aștept plin de nădejde, dela cei buni ce știu și înțeleg durerile noastre — ale noastre, cei fără de graiu și de auz — în adâncul căror suflete frământate de apăsătoare nenorocire și nedreptate... dar plecate nemilosului destin, se petrec cele mai cumplite tragedii.

Progresul civilizației, prosperitatea unei națiuni — epoca științei și a tehnicii de după război — nu va putea fi completă în România-Mare, atâta timp cât instituția noastră nu va fi recunoscută în drepturile ei, în cerințele ei de îmbunătățire și de introducerea învățământului superior, după normele din străinătatea civilizată, unde totul, de mult, s'a vulgarizat... încât noi — românii — aflând numai din ziare ce se întâmplă dincolo de granița noastră, rămânem un emoționant specimen în fața oricărui eveniment și atitudini de orice ordin ce privește viața cultural-socială a surdo-muților, ca de exemplu acum câteva săptămâni când o domnișoară surdo-mută — Suzanne Lavand — a cucerit la Sorbona, titlul de doctor în litere.

Setea de viață colcăe și în noi, cu aceeași intensitate chiar când vulgul civilizației ne atinge, din atavism, haina sa ucigătoare.

Fi-vom înțelegi și sprijiniți oare?”

Am trecut mari greutăți și vremuri grele. Numai noi știm cu ce jertfe am străbătut până aici, fără să avem un leu ajutor dela nimeni, cum primesc alte ziare și reviste educative.

Vom căuta să continuăm drumul mai departe cu aceeași dragoste și program de muncă.

V. DIMITRIU-LEORDA

Un congres național

„Asociația amicală de surdo-muți” de sub înaltul patronaj al M. S. Regina Maria, în ședința ei dela 7 Decembrie a. c. a hotărât ținerea unui congres național pentru zilele de 6, 7 și 8 Iunie a. c. în București.

Acest congres are un scop

cu totul cultural și se va ține probabil în marea sală a „Ateneului Român” în prezența autorităților școlare și a ministerului muncii.

Intr'un număr viitor vom arăta mai pe larg programul în cadrul căruia se va ține congresul surdo-muților.

Pacea și Educația

de C. PRETORIAN

(urmare)

Nu credem să existe o faptă mai curioasă, din câte s'au petrecut pe pământ, cât aceea a războiului. În numărul precedent am arătat slaba speranță de a avea în viitor pace. Războiul italo-abisinian și conflictul chino-japonez, care e pe cale să Jeslănțue războiul din nou în extremul Orient, ne dovedesc chiar că astăzi ne aflăm în război.

Și când ne gândim la civilizația superioară în care ne credem că ne găsim!

Ce o fi contribuind, ca omul să nu poată rezolvi problema înțelegerii între popoare și a păcii?

Este acest fenomen plin de mister cu atât mai mult, când gândim că dacă omenirea n'a ajuns până azi să trăiască în asociere și bună înțelegere, n'a reușit nici să realizeze o știință educativă în spiritul păcii, cel puțin comparativă cu aceea a războiului în materie de strategie și tehnica armamentului de distrugere.

Căci cercetând scrisul diferitelor popoare, dintre cele mai civilizate, găsim rare și fragmentare preocupări în direcția pregătirii generațiilor în vederea păcii. Nimeni nu s'a gândit până azi serios să formeze o școală anume pentru pregătirea educativă

a tineretului, care să aibă de scop combaterea spiritului în scopul pregătirii de război.

Dacă privim în trecut vedem că omul a fost capabil să combată prin deșteptăciunea sa fel de fel de pericole terestre, care își au cauzele ascunse în fenomenele naturii. Și când a fost vorba de război, care judecându-l este un fapt exclusiv al omului, și depinde numai de el, pe acesta nu numai că nu l-a îndepărtat, dar mai mult, nici n'a gândit vreodată ca cel puțin concepției de PACE să-i dea o definiție convenabilă; dar să se fi ocupat să facă din ea o știință organizată puternic.

După cum a spus și marea pedagogă italiancă, d-na Montessori, pacea, după înțelegerea omului, înseamnă azi încetarea războiului. După ce un popor a avut trium-

ful final asupra altuia și l-a îngenunchiat, silindu-l să se supună, atunci s'a săvârșit actul păcii. Nicidcum, omul nu gândește la triumful justiției și al dragostei dintre semenii.

Prin pacea încheiată în urma războiului, înțelegem astfel luată, nu este decât triumful scopurilor pe care le impune războiul.

Ori pacea adevărată este tocmai contrară: triumful scopurilor morale, care deschiid omenirii o existență mai bună, în care domnește egalitatea, frățietatea și armonia.

Chiar reflectând asupra scopului Ligii Națiunilor, vedem că și această instituție, care a luat ființă tocmai pentru propășirea păcii, este mai mult o reuniune a popoarelor depe glob, în afară de câteva, care au numai dorința și nă-

zuesc să trăiască în liniște și pace. Când privește, să se fi gândit până azi cineva din Ligă, să aprofundeze adânc cauzele războiului și să impună anumite principii educative în vederea salvării ideii de pace, această formidabilă înfăptuire a fost de toți neglijată.

Dar putem spune că suntem și ridicoli, generația extracivilizată a celor de azi, cum ne place să ne închipuim, când în judecata noastră clară admitem să slăvim omul care descopere cine știe ce bun pentru salvarea și fericirea lumii întregi și totodată, tot noi, conștienții, de îndrumarea generațiilor, slăvim cu și mai mare entuziasm pe omul, care inventează un aparat de distrugere, sau un gaz ucigător pentru exterminarea întregilor populațiuni. (urmare în numărul viitor)

Salvați-ne Școala

Nu ne-a mai rămas de cât să facem apel la sentimentul umanității, singura care mai poate salva existența unei instituții ce înnumără peste 70 de ani de viață și care a fost o adevărată podobă națională până la războiul cel mare.

Lupta persistentă întru menținerea institutului dela Focșani, dragostea pentru școala care m'a format și respectul față de memoria aceluia din a căror bunătate, înțelegere și iubire de aproapele — oropsit de natură — s'a pus bazele primului stabiliment de educarea surdo-

muților, va fi continuată până la capătul modestelor mele puteri având credința în simțământul creștinesc al poporului românesc care va înțelege în cele din urmă ca o instituție ca cea dela Focșani trebuie păstrată cu ultima jertfă.

Oricum, sunt foarte surprins ca Ministerul instrucțiunii publice care are întreaga răspundere de situația nenorocită în care se sbate această instituție și la care rămâne impasibil, nu se hotărăște să ia o atitudine cum o are față de celelalte școli și institutii din care s'a

desprins prosperitatea lor. Peste câți-va ani acest institut își va serba jubileul de 75 ani de existență la care vom invita pe amicii noștri francezi, italieni, belgieni, etc., ne închipuim ce impresie va face.

Deci datorită Ministerului instrucțiunii publice este să repună acest institut în drepturile sale, iar școala normală care din chirișă a devenit proprietara localului nostru, să-și caute alt local.

Altfel se va da dovada de o incapacitate rușinoasă.

V. D. LEORDA

HAZURI

De ale surdo-muților

Tânărul Vasilescu, deși surdo-mut, totuși foarte vesel și glumeț din fire, intră într'un bar. Muzică renumită, dans, etc., etc. Vasilescu comandă o halbă și se așază la o masă de lângă muzică. Deși Vasilescu nu știe să danseze și nici nu putea să asculte muzica, totuși îi place să vadă pe alții cum petrec. Ora fiind cam înaintată muzica cânta cam rar și tinerii nu prea puteau dansa.

Lui Vasilescu însă îi veni o idee. Luă o bucată de hârtie și scrisese următoarele:

„Domnule, capelmastru, eu sunt azi cam rău dispus, te rog deci să cânti mai multe cântece, iar dacă va reuși să-mi placă unul din ele, ai dela mine 500 lei”.

După ce termină, dădu biletețel chelnerului, arătând spre capelmastru. Chelnerul încasă bașiișul și inclinându-se respectuos duse biletețul la destinație.

Capelmastrul de cum citi făcu un respectuos compliment înspre Vasilescu, își aranjă ținuța, adună confracții, și după ce zdrăngăni nițel pe coarde începu un cântec și apoi altul și altul până când simți bietul că i se moae fracul în spate. Vasilescu, care până atunci stătuse posac, începu să zâmbească și să facă cu ochiul unei duduie. Capelmastru crezând că a prins cântecul dorit, începu și mai cu foc. După ce termină, își șterse fruntea, ce i se făcu-

se learcă și se prezentă mândru și zâmbind lui Vasilescu. — Cred că v'au plăcut cântecele ce v'am cântat! Au fost capodopere.

Vasilescu pricepuse de pe buze ce-i spusese și scrisese în grabă pe un biletețel: „După câte spunea lumea, ești un artist renumit, dar mie nu mi-a plăcut nici unul din cântece”. Iar mai jos: „Eu sunt surdo-mut!!!”

*

La doi surdo-muți fuse angajată o nouă servitoare, nu prea dusă de multe ori la biserică.

Soțul era sculptor de meserie și expune în curtea sa câteva din lucrările sale.

Servitoare se duse într'o zi în oraș și se întâlni cu o fostă stăpână a ei.

— Ce faci Lizo? — întrebă doamna.

Bine mulțumesc!

— Unde ești acum?

— La doi muți, doamnă.

— La doi muți?!

— Și cu cine mai locuiești la cei doi muți?

— Alți muți fu răspunsul. Sculptorul avea ca ucenici câțiva băieți și ei surdo-muți.

— Și ce meserie are domnul tău o mai întrebă doamna plină de mirare.

— Dă... eu știu! Face oameni prin curte.

◆

In ora de aritmetică. Profesorul scrisese pe tablă o regulă generală pentru desvol-

tarea unei probleme cu fracții, și-l chemă pe elevul surdo-mut Niculescu, s'o rezolve.

Niculescu rezolvă problema. Toți elevii erau numai ochi la șirul de numere ce eșeau din vârful cretei lui Niculescu. Fiecare știa c'o să mai fie scos unul din ei, ca să mai rezolve odată aceeași problemă. Așa era obiceiul profesorului. Numai Ionescu nu se sinchisise; aritmetica îi era nesuferită, și deci... ațipise în colțișorul lui de lângă sobă.

Dar... ochii de Argus ai profesorului îl descoperiră. Puse deci pe Niculescu să șteargă problema și să lase numai strictul necesar, adică regula generală. Niculescu șterse problema, dar din nebăgare de seamă șterse și câteva numere din regula generală. Profesorul îl observă, dar nu-i zise nimic, și-l trimise la loc și-i făcu semn să-l trimită pe Ionescu. Niculescu îl zgâlțâi și-l trimise la tablă, în hazul celorlalți elevi cari și ei îl observară ațipit. Profesorul îl întrebă liniștit dacă e bine ștearsă tabla. Ionescu holbă ochii la profesor, apoi la tablă, și'n fine luă buretele și șterse și ceace mai rămăsese din regula generală.

Rezultatul: O muștrare aspră, un doi și... cele două arătătoare ale profesorului se ridicară la frunte imitând un simpatie patruped.

Intr' un ghetto

(Urmare și sfârșit)

Șmul, era un surdo-mut fără nici o ocupație, umbra cerșind din casă în casă, pentru a căpăta o bucată de pâine. E-vreii din milă și prin protecția lui Iohel, îl incredintară păzirea cimitirului din Ghetto, unde mai îndeplinea și serviciul de gropar. Afară de aceasta era pus ca îngrijitor în sinagogă.

El se purtă atât de bine, în cât, în scurt timp, câștigă deplină simpatie a mai marilor săi, ce-i acordară deplină încredere. În fond însă, avea un caracter pervers și foarte hrăpăret. Un singur țel avea în viața lui: bani, câți mai mulți bani, și pentru a-i câștiga, era în stare să facă orice. El intra prin casele poporenilor săi și în lipsa de atenție a acestora, șterpelea lucrurile mai de preț ce-i cădeau la îndemână.

Oamenii observau că dela un timp le lipsește obiecte de preț, dar nici prin gând nu le-ar fi trecut că Șmul să le fi furat. Șmul prefăcea aceste obiecte în bani pe cari de frică de a nu fi descoperit îl ținea îngropat sub o lespede de piatră a unui vechi cavou din cimitir. De multe ori Șmul petrecea o bună bucată din noaptea în cavou, numărând și răsnumărând cu ochi lacomi banii de aur câștigați prin meșteșug.

Șmul știa despre întâlnirile Soarei cu Roberto în cimitir, aceasta cumpărându-i tăcerea cu bani.

Intr'o seară, Soare stând mai târziu ca de obicei la întâlnire, la întoarcere, trecu pe lângă cavoul unde Șmul își avea ascunsă comoara, și-l surprinse pe acesta când tocmai esia de sub lespede.

Soare văzându-l eșind de sub piatră se sperie și scoase un țipăt desnădăjduit, ce fuse ezit și de Roberto ce nu se despărțase prea mult.

Șmul, văzându-se surprins de Soare, temându-se ca să nu fie trădat, se repezi la ea și o sgrumă. Văzând că se apropie Roberto, îi veni o idee nășălucită. Aruncă corpul în suflul al Soarei la pământ și alergă în ghetto, răspândind Oamenii de cum înțelesesă

ce spunea Șmul, alergară toți în cimitir, unde îl găsiră pe Roberto încercând să dea ajutoare Soarei. În acest timp veniră și străjerii și-l arestară pe Roberto.

Șmul dădu pe față dragostea și întâlnirile dintre Roberto și Soare. Bătrânul d'Anunțio, cum auzi de fapta fiului său, îl renegă și nu mai vru să știe nimic de el. Cetățenii și prietenii săi îl condamnă care mai de care, găsind jocos și de disonormul cum că marchizul Roberto, fiul lui d'Anunțio o ucise pe Soare, fiica lui Iohel în cimitirul ghetoului. prețuit faptul ca un creștin să aibă cât de mici legături cu o evreică.

Deși Roberto se desvinovăți cum putu, că el n'o ucisese pe Soare, ci o auzi tipând și îl alergă în ajutor, însă o găsi sgrumată și pe cineva fugind de lângă ea. Nimic însă nu-i ajută căci fu condamnat la moarte prin spânzurătoare.

În cîmineata zilei când Roberto era dus la locul de supliciu, printre spectatori, se afla și Șmul. Acesta, pe măsură ce călăul făcea pregătirile necesare, devenea din ce în ce mai nervos, iar în ultimul moment când călăul se pregătea să așeze lațul pe gâtul lui Roberto, Șmul fu cuprins de o enervare atât de puternică, încât începu să urle mai întâi ca un animal sălbatec, toată lumea fu atrasă de zbleretele lui Șmul, în acest timp alergă lângă călău și-i rupse lațul din mână, și tot urlând groaznic, lumea nu știa ce va să însemne asta. La un moment dat, oamenii cari îl cunoșteau de mult pe Șmul, îl auziră vorbind. El povestește toate faptele lui, precum și cum a omorât-o pe Soare, abia putu să sfârșească acestea de zis, cuprins de enervare, sângele îl înăbuși pe gură și nas, căzând muri.

Roberto se retrase și-și petrecu restul vieții într'o mănăstire, iar Iohel Breu Iohel nu supraviețui mult timp dela pierderea scumpei sale fiice Soare.

Aurelian Popovici

Expoziția Artiștilor tăcuți

Traducere de C. D.

Pictorul Jean Hanan a expus în salonul Tuilleris câteva pânze desăvârșite.

Maurice Caralp, elev a școlii naționale superioare de arte decorative a expus în salonul artiștilor francezi un bust, cu o înfățișare pătrunzătoare.

Tillier expune o statuie cu titlul „Predare” temă grea în care el se achită perfect. O femeie așezată, și gestul brațului său drept, în întregime lasă să se înțeleagă că ea explică cu un imbold bine compănit de brațul său stâng care ține în mână o carte.

M-ile Desgrez înfățișează un baso-relief săpat cu dibăcie, intitulat „Legenda”

T. Hamar este prea cunoscut prin elogiile binemeritate aduse talentului său pentru „Dansatoarea” de bronz, așa de subțire, de mică și mlădioasă, care se înalță din soclul său într'o atât de frumoasă mișcare.

Genialul Morice a întreprins pentru catedrala Sisieux, două „Drumurile Crucii”, una spre calvar, cealaltă spre mormânt, în afară de înbennătate lucrarea este din piatră de feus. Un înalt sentiment religios se degajă, o liniște de nedescris, un mare respect plutește asupra acestei dureri cu atât mai mari cu cât n'a mai fost văzută.

Un gest frumos

Pentru a veni în ajutorul surdo-muților nevoiași, asociația de surdo-muți cu sprijinul bănesc al Doamnelor Eugenia Aliman și Lorică Gheorghiu — ambele surori surdo-mute soții de surdo-muți — s'a dat o mică serbare la sediul asociației, realizându-se un fond de ajuns pentru a se distribui îmbrăcăminte și alte lucruri folositoare unui număr de 8 copilași, copii de ai surdo-muților.

Deasemenea a contribuit la această faptă creștinească și d-nii Al. Clarnet; Aristide Blank și Mihail Athias, surdo-muți.

Este un gest frumos de datină care impresionează cu atât mai mult cu cât aceasta se manifestă din dra-

gostea comună ce îngemănează pe surdo-muți întru destin.

Am dori ca pe viitor fapta aceasta să găsească imitatori și în sânul acelorora căroră le stă mai în putință de a veni în ajutorul semenilor lor nevoiași.

XOX

Moartea pictorului surdo-mut Const. Bădulescu

Pictorul C. Bădulescu fost timp de 28 ani 1898—1926 profesor de desen la Institutul de surdo-muți din Focșani, a încetat din viață la spitalul Colței în ziua de 21 Decembrie 1935 în urma unei operații.

Se știe că cu o săptămână înainte de moarte el căzuse victima unui accident de automobil. Moare în etate de 73 ani.

Viața surdo-mutei-oarbe Hellen Keller

CONFERINȚA

D-ra Mace, una din cele două profesoare, a surdo-mutei-oarbe, Hellen Keller a ținut o conferință la Detroit, America, despre copilăria Helenei și modul cum de a putu ea să ajungă atât de departe în viață. Hellen este astăzi doctoră a universității din Glasgow.

Părinții Helenei, găsiră insuficient, ca Hellen să aibă numai o singură profesora, ce era d-ra Mace, de aceea angajă și pe cea mai renumită profesoară de surdo-muți din America, d-na Sullivan. La venirea d-nei Sullivan d-ra Mace își luă un concediu. Hellen era obișnuită cu ea și-i simțea lipsa d-rei Mace care îi dădea mai multă libertate.

D-na Sullivan era mai aspră și căuta toate chipurile să se facă înțeleasă de Hellen. După un timp d-ra Mace se întoarse și pomeneste următoarele:

Mă dusei să-mi revăd eleva, și după prima și sgomotoasa salutare își retrase Hellen Keller iarăși dragostea față de mine, pentru că ea era ca și un libertate având voie să facă orice în casa părinților ei, orice la case părinților ei. Doamna Sullivan însă ținea foarte mult să fie ascultată. Hellen Keller fiind ca și un animal sălbatec, lăsat în voia soarelui, profesora Sullivan a căutat să-i descătuseze suflul de acea sălbaticie apropiindu-l mai mult de realitate.

Dar ea se întreba cum ar putea să facă ca spiritul acestui copil să fie descătuseat și să fie înțeles? Natura percepea nevoia, prin prăjituri, bombone, răsplată și pedepșă. Dar spiritul nu știe nici măcar un cuvânt, nu știe că fiecare lucru are o numire proprie, fiindcă Hellen nu auzise nici o dată un nume, de sigur, foarte adesea, ca plină de mânie atingea buzele celor noștrori, ce a perceput că oamenii se pot înțelege între ei prin aceste mișcări ale buzelor, atunci singura a început să-și miște buzele, însă aceasta nu ea dat nici un rezultat, neavând voce. Lucru ce ea produs o enervare și o furie fără margini. Primul lucru ce a făcut d-na Sullivan a fost că a încercat un alfabet pe degete transmitându-l lui Hellen prin pipățul în palmă. Aceasta a dat rezultatul dorit. Deoarece Hellen îi întoarse tot prin pipățul. Așa de exemplu d-na Sullivan îi scrisă în palmă cuvântul „dot” cealce înseamnă păpușă. Hellen înțelese cuvântul dar nu știe ce înseamnă atunci d-na Sullivan îi dădu păpușă s'o pipăie.

În acest fel d-na Sullivan îi dădu fel de fel de obiecte să le pipăie și-i scote denumirea fiecărui în parte. D-na Sullivan aștepta cu nerăbdare clipa în care Hellen va putea face o legătură de înțeles între aceste lucruri. Dar ea oricât de mult se așterne și-i pune obiectul în brațe scriindu-i denumirea, Hellen tot nu pricepe, d-ra Mace, povestește însă următoarele:

Intr'o zi mă dusei la pompa de apă cu Hellen și în timp ce eu pompam, Hellen ținea paharul, paharul umplându-se, apa rece se revărsa peste mâna ei în acest timp eu îi apucau cealaltă mână și-i scrisă în ea „v-a-t-e-r” (apă); acest lucru o umplu de o mirare amestecată cu frică ce o făcu să dea drumul paharului din mână însă fața i se implu de o lumină, înțeleasă și ea răspunde în același mod scriind pe mâna mea de mai multe ori cuvântul „v-a-t-e-r”, apoi se aplecă în jos și arătând cu mâna pământul, așteptă să-i spun numele lui, precum și pe al meu. Eu îi sălbăsi în mână cuvântul „teacher” adică învățătoare.

În acest timp veni la pompă doica cu surioara cea mai mică a Helenei, Hellen o pipăi și apoi transmise cuvântul „baby” copil, iar la întoarcere, pe tot parcursul drumului, ea dădu semne de mare enervare cerând explicația oricărui obiect pe care îl atinge. Iar seara, Hellen înainte de a se culca, se aruncă în brațele mele sărutându-mă din propria ei inițiativă pentru prima oară de când o cunoșteam. Lucrul acesta îmi produse o emoție atât de puternică, încât de bucurie aproape îmi veni leșin. Și așa Hellen înțelese că

profesoara ei îi transmitea prin semne numiri de obiecte și folosul lor.

Așa ea înțelegând numirea și folosul diferitelor obiecte a putu să transmită și cea ce simțea în suflul ei. Astfel s'a aflat cheia care ea descătuse suflul. Drumul era liber și d-na Sullivan putea să-i vorbească ei în mână ca și normalilor în ureche.

D-ra Mace vorbește mai departe cum a făcut-o să înțeleagă toate lucrurile inconjurate, tot pomul, toată floarea tot animalul. La întrebările Helenei că cine a făcut toate acestea, profesoara îi spunea că sunt făcute de mama natură. Iar Hellen întreba: „Unde este tata natură? El nu ajută pe mama natură?”

În marile călătorii ce le întreprindea d-na Sullivan cu eleva ei; ele conversau prin semne despre păduri, câmpii, orașe și oameni.

Mai târziu când Hellen deveni adolescentă, ambiția ei o ducea atât de departe încât dorea să facă aceleași lucruri ce le făceau și ceilalți oameni. Ea spunea, că prin voință omul poate face orice. Astfel ajunse studentă la universitate. Aicea d-na Sullivan stătea lângă ea și-i transmitea orice cuvânt ce se vorbea în colegiu. Și așa trecu toată lumea vie prin degetele d-nei Sullivan în suflul Helenei. Ea însă învăță și alfabetul orbilor, și după atâția ani de învățământ a putu să se distreze și cu cărți. Ea însăși a început să învețe scrierea cu alfabetul orbilor, curând după aceasta începu să scrie cu creionul iar mai apoi cu mașina. Cu toate că Helenei îi lipseau cele trei simțuri, a câștigat pe alte căi ce îi luase natura, îi lipsea numai vocea. Ea însă a reușit să învingă și acest ultim obstacol.

Helen este deci cea mai mare minune a lumii și îmi este greu de tot pe suflul de a vă prezenta această copilă.

Publicul american, atât de iubitor de extravagante, aplaudă în delir și ceru d-nei Sullivan să le prezinte această minune.

În mijlocul acestui tumult apare Hellen Keller pe scenă. Rar mi-a fost dat să văd ceva atât de dragă și strălucitor, cum era această apariție. Lumini se jucau în părul ei buclat și blond. Era ceva uimitor să vezi acești doi ochi albaștri și fără de viață cum se îndreaptă înspre auditoriu. Ea pași cu pași mărunți și cercetători, caracteristici orbilor, și se îndreptă înspre d-ra Suliman, ce se afla la o masă de pe scenă, apoi se inclină și răsă înspre auditoriu. Ea era în vârstă de 35 ani, însă prin felul mișcărilor ei pline de viață, dragălene și trăsăturile fine ale feței, părea cu mult mai tânără. Prin felul ei de a fi, Hellen era fermecătoare.

D-na Mace spuse că Hellen Keller vrea să știe o conferință despre „fericire”.

Așteptări fără suflare. În acest timp, ea începu să vorbească. Gura ei se cramponă de câteva ori. Vorbele-i aruncate, aveau timbrul asemănător al unui lătrat de câine. Ah! Doamne, mă gândeam, mai bine n'ar vorbi nici un cuvânt. Dar eu înțelesei că în aceste clipe trebuie să înceteze orice orățiune a acestei minuni ce a depus munci titanice până să ajungă la acest progres, pentru că în acest moment vorbea o ființă ce singură nu-și auzea vocea și nici n'a auzit vreodată timbrul vocii omenești. Aceste cuvinte lătrate de o gură omenească erau rezultatul unei munci supraomenești. Hellen Keller ținea neapărat să poată și ea vorbi; ea, în dorul semenilor săi fără de margini, vroia să clădească, în ciuda soartei și a contrazicerii medicilor și a profesiorilor, o punte de înțelegere între ei și ea.

Ea pipăi și sfredeli cu degetele limba și gura cameristei și a unei profesoare de surdo-muți din Boston și-și însemna cu mare exactitate fiecare meserie a limbii și a buzelor, ca apoi să le practice asupra ei. Ea-și pune întrebarea, cum să scoată sunetul?

Poți să mă auzi tu, învățătoare? mă întreba ea mereu, mereu, după atâtea muncă încordată. Dar tot de atâtea ori, profesoara îi răspundea nu; până când, după un îndelungat timp, putu să răspundă da. Atunci, plângând de bucurie, ea se aruncă de gâtul profesoarei și depunând de atunci o muncă și mai încordată, o găsim acumă într'un teatru, vorbind mult iubitorilor ei oameni.

După un timp de câteva minute, publicul se obișnuși cu felul ei de a vorbi și începu să înțeleagă. Ea vorbea despre fericire.

Ce fericiți trebuie să fiți voi oamenii! Voi care pe lângă mine, puteți să vedeți și să auziți minunile acestei lumi, dacă eu mă simt fericită. Eu pot să desmierd floricele, pot să simt căldura soarelui precum pot să simt cu picioarele ritmul muzicii. Cu degetele mele pot să prind vorbirea oamenilor. Posed și o icoană asupra obiectelor pe care nu le pot vedea, credința mea este că ori ce om posedă în el un simț ce-l face să deosebească obiecte exterioare. De exemplu amintirea pământului inverzit, a murmurului unui izvor, pe care nici orbirea și nici surzenia nu poate răpi acest dar ce-l posedau și oamenii primitivi. Această activitate moștenită este un fel de al 6-lea simț, un simț sufletesc, care tot odată aude, vede, simte.

Voi însă, oameni fericiți, puteți întrebunța aceste șase simțuri pe acest pământ. Ce fericiți trebuie să fiți voi!

La aceste cuvinte, oamenii se uitau rușinați unul la altul, fiindcă nici unul din ei nu se simțea așa de fericit ca această surdo-mută-oarbă.

Hellen vorbește mai departe:

Voi oamenilor ar trebui să vă iubiți între voi și să vă faceți numai bine unul altuia. Uitați-vă numai, Doamna Sullivan, cu dragostea ei nemărginită, mi-a deschis temnița suflului. Semeni noștri cari nu sunt întemnițați, cu atât mai mult ar putea să se reverse dragostea voastră asupra lor. De ce? De ce nu vă iubiți între voi?

D-na Mace povestește că, pe când era Hellen mică, o întreba: știi tu ce înseamnă acea „dragoste”? Hellen i-a răspuns: Da! De sigur, dragostea este un sentiment ce-l simt toți oamenii unul pentru altul. Însă după aceea Hellen rămase foarte deziluzionată când află contrarul credinței ei. De aceea încontinuu aceeași întrebare: De ce nu vă iubiți între voi? Căci suflul ei, în drum spre liberare era atât de plin de lumină, încât nu era nici un loc pentru un pic de întunecime. Deoarece dedesubtul acestor ochi orbi era o inimă plină de lumină, pe când sub ochii noștri luminoși se află o inimă plină de întuneric.

După ce Hellen Keller își termină conferința, se făcu o clipă de tăcere, după care toată sala izbucni în aplauze, la cari Hellen, surzând fericită, se inclină, apoi începu conversația între ea și public.

INTREBARI ȘI RASPUNSURI

Helenei îi fură puse întrebări, pe cari le transmitea d-na Sullivan în palmă, iar Hellen răspundea.

Prima întrebare i-a fost pusă: dacă ea percepe zgomotul aplauzelor. Hellen răspunde că aude cu picioarele aceste aplauze ce, sub formă de undă, îi lovesc vârful degetelor dela picioare.

A doua întrebare îi fu pusă: cum de poate ea să scrie la mașină și dacă poate să facă un control în timpul scrierei; căci de multe ori s'ar putea întâmpla să se defecteze ceva în timpul scrierei și să-i iasă hârtia albă.

Hellen răspunde că un control propriu zis nu poate să facă. I s'a întâmplat odată să scrie câteva ore în șir și i-a eșit hârtia curată. Dar asta nu face nimic, spuse ea. Eu am luat cu răbdare totul dela început, fiindcă de multă răbdare am avut nevoie în viața ca să ajung până aici. În acest fel i s'au pus mai multe întrebări. În cele din urmă, o voce din galerie o întreba: Ați știut de Dumnezeu mai înainte de a vă fi povestit de El?

La această întrebare Hellen se plimbă plină de bucurie incolo și încoace pe scenă, mâinile ei se mișcau vădind o adâncă emoție, din cauza căreia nu putu să răspundă imediat decât abia atunci când d-na Mace se apropie de ea și-i puse liniștitoare mâna pe umeri. Hellen răspunde: Da, am știut că este Dumnezeu, deoarece înainte de a mise povesti de El, simțeam dragostea Lui în mine.

Încă puțin se mai aflară femeile pe scenă. Hellen Keller ținea mâna; d-na Sullivan scria în ea. Una întreabă, alta răspunde. D-na Sullivan eliberează, iar Hellen se aruncă în această eliberare din victorie în victorie.

După ce termină Hellen conferința, cortina căzu. Sala rămase atât de liniștită încât se auzea murmurul mării din apropiere.

Uimirea publicului era atât de mare încât îi înmurmurise pe toți timp îndelungat.